

واقعہ در قباب

احمد طالبی نژاد

www.ketab.ir

شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۷۴۷-۳ ۸
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۴۰۰۹۳
عنوان و نام پدیدآور	واقعہ در قاب: احمد طالبی نژاد.
مشخصات نشر	تهران: نشر رونق، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۶۸ ص: مصور؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
یادداشت	به مناسبت برگزاری هشتمین جشنواره بین المللی فیلم مستند ایران.
موضوع	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق - سوگواری ها
موضوع	سینمای مستند - ایران - تاریخ و نقد
موضوع	عاشورا - شعائر و مراسم مذهبی
موضوع	سوگواری های اسلامی - ایران
رده بندی دیویی	۰۷۰/۱۸
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ط ۵۲/۹: PN۱۹۹۵
سرشناسی	طالبی نژاد، احمد، ۱۳۳۲ -
شناسه افزوده	جشنواره بین المللی فیلم مستند ایران: سینما حقیقت (هشتمین : ۱۳۹۳ : تهران)
وضعیت فهرست نویسی	فہجہ

به مناسبت برگزاری هشتمین جشنواره بین المللی فیلم مستند ایران

واقعہ در قاب

احمد طالبی نژاد

طراحی جلد و صفحه آرایی: بهمن طالبی نژاد

چاپ اول ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۲۰۰

تومان ۱۰۰۰۰

مهروروی شمالی، میدان شهید قندی، روبروی مرکز تجاری اندیشه جنب بانک مسکن پلاک ۱۵

مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی تلفن: ۸۸۵۱۱۴۶۶

www.cinematajrobi.ir

www.defc.ir

فهرست

۵.....	مقدمه
۷.....	پیش درآمد
۱۱.....	فصل نخست، آئین‌ها
۱۵.....	بار این چه شورش است...
۳۷.....	تعزیه
۶۵.....	مراسم
۹۳.....	نشانه‌ها و معناها
۱۱۱.....	آئین‌های تازه
۱۲۳.....	تکیه‌ها و حسینیه‌ها
۱۲۹.....	نذر و نیاز
۱۳۵.....	عاشورا (محرم) در...
۱۴۱.....	فصل پایانی، دیدگاه‌ها

به نام خداوند هستی بخش

واقعه شهادت حضرت امام حسین^(ع) در طول قرن‌ها و سال‌ها، زمینه‌ساز آئین‌ها و فرهنگی شد که در گوشه و کنار ایران جلوه‌گر شد. آئین‌های ملهم از این واقعه در قالب نمایش‌هایی همچون تعزیه، روضه‌خوانی‌ها، علم‌پندان‌ها، سنگ‌زنی، کرناوازی‌ها و دیگر مراسم خود را نشان داده است.

این آئین‌ها سال‌ها در اشعار و مرثی شاعران و مردمان این سرزمین سینه به سینه منتقل و در مجالس گوناگون نقل شده است.

سینمای مستند ایران، طی نزدیک به یک‌صد سال گذشته این آئین‌ها را به ثبت رسانده و مجموعه‌ای غنی از تصاویر را در حافظه فرهنگی، هنری و تاریخی ایران زمین به یادگار گذاشته شده است. مستندسازان، هر یک با رجوع به این آئین‌ها، فیلم‌هایی گوناگون با ساختارهایی متفاوت ساخته‌اند. از اولین باری که سینما تک موزه هنرهای معاصر بخشی از فیلم‌های مستند با مضمون عاشورا را به نمایش گذاشت، نزدیک به ده سال می‌گذرد، در طی این سال‌ها، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، همایش تصویر عاشورا را با نمایش فیلم‌های مستند با این مضمون برگزار

کرده است و از این حیث مجموعه‌ای بی نظیر از این گونه فیلم‌ها در این مرکز گردآوری شده، که نیاز داشت با نگاهی تحقیقی، مضامین و ساختار این گونه فیلم‌ها بررسی و شناخت نامه‌ای منتشر شود.

موضوع کتابی با محتوای بررسی فیلم‌های مستند با فرهنگ عاشقورایی، با منتقد ارجمند، جناب آقای احمد طالبی نژاد در میان گذاشته شد. ایشان نیز ضمن تقبل زحمت در پژوهش این موضوع، زمینه را برای ارائه تحلیلی مکتوب فراهم آوردند. ضمن تشکر و قدردانی از ایشان، این نکته را یادآور می‌شوم مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی امیدوار است که این قدم اول، چراغ راه تحقیق و پژوهش‌هایی در ابعاد وسیع‌تر در زمینه فیلم‌های مستند عاشقورایی را روشن نماید.

علیرضا قاسم‌خان

معاون تحقیقات و پژوهش